

Ömrün müəyyən çağında insanın dönüb özünə, keçdiyi həyat yoluna nəzər salmağı var. Bu baxış insanı özünə tanıdır. “Mən kiməm? Həyatda nə etdim, nə itirdim, nə qazandım?” – sualına cavab axtaranda geridə qoyduğu ömür yolu ilə qürur hissi keçirib fəxr edənlər də olur, etməyənlər də. Görkəmli şair – pedaqoq, Əməkdar mədəniyyət işçisi, “Qızıl kəlmə”, “Vətən”, “Qızıl qələm”, “Araz” və digər ədəbi mükafatlar laureatı, filologiya elmləri doktoru, professor Rafiq Yusifovlu keçdiyi ömür yolu ilə yalnız onun özü yox, həm də bu nəcib insanı yaxından tanıyanlar, onun həyat və fəaliyyətinə yaxından bələd olanlar da fəxr edə bilərlər.

Bulaq saflığını yaşayan ömür

Şairlik və müəllimlik onun fitrətindədir

Avtandil AĞBABA,
filologiya elmləri doktoru,
professor, əməkdar jurnalist

Çünki o, öz ömrünün heç bir anını səmərəsiz keçirməmiş, qələmə aldığı yüzlərlə şeiri, yetişdirdiyi tələbələri ilə ürəklərdə özünə ədəbi bir yuva qurmuşdur.

Həyatda insan üçün bundan böyük xoşbəxtlik və səadət ola bilməz. Bu xoşbəxtliyə Rafiq Yusifovlu, mən deyərdim ki, insanlara və həyata bəslədiyi tükənmiş sevgi sayəsində nail olmuşdur.

Rafiq müəllimi yaxından tanıyanlar yaxşı bilirlər ki, onun qəlbi daim gənclik eşqi ilə döyünür, yazıb – yaratmaq, universitet auditoriyalarında coşqunluqla dərs demək onun qanından – iliyindən süzülüb gəlir. Şairlik və müəllimlik Rafiq Yusifovlunun fitrətindədir, o, vurğunu olduğu bu dünyaya şair və müəllim kimi göz açıb. Bu fitrət onu uşaqdan böyüyə kimi xalqın gözündə ucaldıb, onu tanıyanların sevimlisinə çevirib.

Rafiq Yusifovlu çoxşaxəli yaradıcılığı ilə sayılıb seçilən ziyalılarımızdandır. O, ədəbi-bədii, elmi-pedaqoji, publisistik, tərcüməçilik və ictimai fəaliyyəti ilə istedadla zəhmətkeşliyin vəhdətini özündə təcəssüm etdirən bir şəxsiyyətdir. “Onun şairlik taleyinin təməlində müəllimlik, müəllimlik taleyinin təməlində şairlik dayanır” – desək yanlışdır. Elə buna görə də onun poetik yaradıcılığından söhbət açılarda müəllim Rafiq Yusifovlu, pedaqoji fəaliyyətindən bəhs edəndə şair Rafiq Yusifovlu yada düşür.

70 illik ömrünün az qala yarım əsrini gənc nəslin təlim-təربiyəsi yolunda şam kimi ərindən R.Yusifovlu pedaqoji fəaliyyətə Sumqayıtda təربiyəçi müəllim kimi başlamış, burada 10, 13, 23, 35 nömrəli orta məktəblərdə, “İdrak” liseyində dərs demiş, dilimizin zərifliyini, ədəbiyyatımızın zənginliyini sevmə-sevə şagirdlərə öyrətmişdir. Dərin biliyi və zəhmətkeşliyi, pedaqoji ustalığı Rafiq müəllimi gənc yaşlarından tanıdıb ona yüksək nüfuz qazandırmışdır. Bu gün Sumqayıtda elə bir məktəb tapmaq olmaz ki, orada Rafiq müəllimin yetirmələri çalışmasın.

Elmi yaradıcılığı Rafiq Yusifovlunun pedaqoji fəaliyyətinin

ayrılmaz bir hissəsini təşkil edir. O, 1984-cü ildə dissertasiya müdafiə edərək filologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almış, lakin əldə etdiyi uğurlarla kifayətlənməmişdir. Elmin daşlı-kəsəklili yollarında inamla irəliləyən Rafiq müəllim gərgin axtarışlar apararaq filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsinə layiq görülmüşdür. O, 2000-ci ildən Sumqayıt Dövlət Universitetində çalışır. Azərbaycan və xarici ölkələr ədəbiyyatı kafedrasının professoru kimi şərəfli bir yükü çiyinlərində daşıyır. Filologiya fakültəsinin formalaşmasında və inkişafında onun böyük əməyi olmuşdur. Təhsilin həm bakalavriat, həm də magistratura səviyyələrində müxtəlif fənləri tədris edən R.Yusifovlu bir sıra fənn proqramlarının, dərslik və dərs vəsaitlərinin hazırlanmasında səmərəli fəaliyyət göstərmiş və indi də bu sahədə öz fəaliyyətini davam etdirməkdədir. Onun “Ədəbiyyatşünaslığın əsasları”, “Müasir ədəbi proses və ədəbi tənqid”, “Uşaq ədəbiyyatı”, “Ədəbi-nəzəri fikrin inkişaf mərhələləri” dərslikləri tələbə, magistrant və müəllimlərin sıx-sıx istifadə etdikləri gərəklili tədris vəsaitləridir. Bu dərsliklərdən respublikamızın müxtəlif ali məktəblərində geniş istifadə olunur.

Əsərləri orta məktəb dərsliklərində yer alan Rafiq Yusifovlu müasir uşaq ədəbiyyatının, müasir Azərbaycan poeziyasının və müasir ədəbiyyatşünaslıq elminin aparıcı simalarındandır. O, 10 ildən çox bir müddət ərzində özünün ali təhsil aldığı Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin filologiya fakültəsində mühazirə və seminar dərsləri aparmış, vaxtilə ona bu ali məktəbdə dərs demiş alim-pedaqoqlarla çiyin-çiyinə çalışmışdır. Müəllim üçün bundan böyük xoşbəxtlik ola bilməz. Rafiq müəllim bu xoşbəxtliyin sevincini ikiqat yaşayan pedaqoqlardandır. Əgər ADPU-da o, öz müəllimləri ilə birlikdə çalışırdısa, bu gün Sumqayıt Dövlət Universitetində R.Yusifovlunun yetirmələri onunla eyni fakültədə işləyir, onun dəyərli məsləhətlərindən və zəngin təcrübəsindən bəhrələnilirlər. Özü də böyük məhəbbət və sevgi ilə. Rafiq müəllimin özünün də əməlləri tükənməz məhəbbətdən, səmimi sevgidən yığılıb. O, kitablarının birinə yazdığı ön sözdə müəllim-tələbə münasibətlərin-

dən bəhs edərkən qeyd edir: “Tələbələrə dərs deyəndə çalışıram ki, birinci növbədə onların ürəyində həyata, ədəbiyyata, insanlara qarşı məhəbbət hissi oyadım. Bir var bir işi can dərdi, can harayı öyrənəsən, bir də var məhəbbətlə. Məhəbbət olan yerdə insanı böyük uğurlar, səadət, xoşbəxtlik, mənəli ömür gözləyir. Məhəbbət insan ömrünü adilikdən qurtarır, ona sirli-sehirli bir çalar gətirir. Xoşbəxtəm ki, tələbələrimin böyük məhəbbətini qazanmışam”.

Bu gün professor Rafiq Yusifovlunun yetirmələri arasında dosentlərin, filologiya üzrə fəlsəfə doktorlarının, baş müəllim və müəllimlərin elmi-pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmaları bu təmənnasız və səmimi məhəbbətin parlaq təzahürüdür. Hazırda onun rəhbərliyi altında 1 nəfər doktorant, 2 nəfər dissertant fəlsəfə doktorluğu, 2 nəfər elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün dissertasiya işi üzərində tədqiqatlar aparır, öz müəllimlərinin yolunu ləyaqətlə davam etdirirlər. Rafiq Yusifovlu uzun illər AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutundakı Dissertasiya şurasının üzvü kimi də səmərəli fəaliyyət göstərmiş, ölkə miqyasında ədəbiyyatşünas alimlərin hazırlanmasında əlindən gələni əsirgəməmiş, neçə-neçə elmlər doktorunun, fəlsəfə doktorunun rəsmi opponenti olmuşdur.

Özünü dərk edən insanların ruhu heç vaxt qocalmır. Ömrünün müdrik çağlarını yaşayan Rafiq Yusifovlu da belə insanlardandır. Yenə də qaynar ilhamla yazıb-yaradan, dərs deməkdən, tələbələrlə birlikdə olmaqdan böyük zövq alan Rafiq müəllim ömrünün 70 illik zirvəsində keçdiyi enişli-yoxuşlu həyat yolu ilə öyünməyə haqlıdır. Çünki bu yol öz başlanğıcını zəhmət və istedadla alıb. Çünki bu yolu Rafiq Yusifovlu salıb. Şeirlərinin birində dedi ki:

*Ay bulağa gedən cıdır,
Ətə-qana dolacaqsan.
Getdiyin yol gözəldisə,
Böyüyüb yol olacaqsan.*

70 illik ömrün bulaq suyu kimi saflığında zirvəyə doğru salınmış o cıdır indi bənzərsiz bir yola çevrilmişdir. Bu, yalnız onun özünə məxsus, özünün saldıdığı yoldur. Rafiq Yusifovlu yolu!